

Ruth fekk krabbamein:

Lívið kendist órættvíst

– Eg hugsaði, hvussu órættvíst tað var, at eg, sum havi livað so rætt, skuldi blíva so sjúk. Hóast eg var kedd um mína lagnu, tá eg fekk ringu boðini, tók eg alt fyri eitt eina avgerð um at vera sterk. Eg skuldi kempa fyri at blíva frísk. Tað hevur hjálpt mær ígjøgnum ta ringu tíðina. Soleiðis sigur 36 ára gamla Ruth á Plógv, sum fyri tveimum árum síðani fekk staðfest krabbamein. Í dag er hon frísk og tekur ongan dag fyri givið

Rannvá G. Fossaberg

– Eg minnst ordiliga væl ein biltúr, stutt aftaná at eg hevði fingið boðini um, at eg hevði krabbamein. Tá sá eg nakrar nakrar menn, sum hava drukkið dagliga í fleiri harrans ár, og hugsaði við mær sjálvari, at hetta var virkiliga órættvíst, tí her gingu teir púra frískir, meðan eg bráðliga var blivin álvarsliga sjúk. Tað gav onga meining.

Tað sigur Ruth á Plógv úr Sandavági, sum fyri tveimum árum síðani fekk staðfest móðurmerkjakrabba í einum eitli í lyskuni.

Ruth á Plógv stóð bráðliga sum 34 ára gomul og álvarsliga sjúk. Hon hugsaði, at unnustin, Petur, og teirra trý børn, sum tá vóru eitt, trý og átta ára gomul, móguliga skuldu liva eitt lív uttan hana.

– Tankin um at eg kundi doyggja frá børnunum var nokk tað allar ringasta. Men samstundis var tað eisini sami tankin, ið fekk meg at hugsa, at eg skuldi bara klára hetta og kempa meg ígjøgnum eina harða tíð, sigur Ruth á Plógv.

Móðurmerkið irriteraði

Hóast Ruth á Plógv, ið dagliga starvast sum lærari á Giljanesi, fekk staðfest krabbamein í 2011, so ivast hon ikki í, at hon longu var sjúk í 2005.

– Eg hevði eitt móðurmerki á lendunum, sum kundi skriða viðhvørt. Móðurmerkið var ikki serliga stórt og sá heldur ikki óvanligt út, men allíkavæl hugsaði eg tankan um, at móguliga var krabbamein í tí, greiðir Ruth á Plógv frá. Hon fór kortini ikki til lækna beinanveg.

– Eg fortaldi onkrum um hetta móðurmerkið, men tey søgdu bara at hatta mundi ikki vera nakað álvarsamt. Og tí gekk ein tíð, áðrenn eg fór til lækna, sigur Ruth á Plógv.

Læknin skarmóðurmerkið burtur, og tá 14 dagar vóru

“nei tvætl, hatta hevur einki upp á seg, har er einki” sigur Ruth á Plógv og ristir eitt sindur við hævðinum.

– Býtt at hugsa so. Eftir eina tíð hvarv knúturin, og eg hugsaði ikki meira um tað sum so. Ikki fyrr enn um várið 2011, stutt eftir eg hevði átt

móðurmerkið og knútin, og dagin eftir slapp eg á Landsjúkrahúsið, har knúturin bleiv skorðin burtur. Og so helt eg, at nú var alt yvirstaðið og eg var glað.

Alt bleiv svart

Ein týsdag í oktober 2011,

hevur spreitt seg. Tað visti eg frá, at eg hevði eina vinkonu, sum tá fyri stuttum var deyð av krabbamein, og hon hevði verið í tí skannaranum, sigur Ruth á Plógv, sum næsta dag fór á Landssjúkrahúsið við unnustanum.

– Læknin var ótrúliga fittur og dugnaligur. Hann greiddi frá, at eg hevði malignt melanoma, sum er illkynjaður húðarkrabbí, og at kyknur frá móðurmerkinum sum varð tikið í 2005, høvdu sett seg í eitin. So segði hann, at eg skuldi til Danmarkar til viðgerðar innan sjey dagar, fortelur Ruth á Plógv, sum framvegis minnst væl kensluna, hon fekk, tá hon hoyrði boðini.

– Eg fór líka sum í svart og hoyrði ikki meira av tí, sum læknin hevði at siga. Petur lurtaði, og eg minnst, at hann spurdi læknan um mínar kjansir fyri at yvirleva, og læknin segði 50 prosent. Tá kendist tað, akkurát sum eg datt av einum høgum fjallatindi. Nakað so ræðulig kensla.

Skrivaði á Facebook

Tað gingu 16 dagar, áðrenn Ruth á Plógv slapp til Danmarkar, og hesa tíðina var hon ikki til arbeiðis.

– Eg fór líkasum í eina bløðru. Eg vildi ikki vita nakað um móðurmerkjakrabba og mína støðu. Eingin skuldi siga nakað um, hvussu álvarsom sjúkan var, hvussu hørd viðgerðin við tablettum fór at blíva, ella hvørjir móguleikarnir at yvirleva vóru. Tí eg vildi ikki gerast meira bangin enn neyðugt, men heldur bara hugsa positivar tankar og hugsavna meg um at gerast frísk, sigur Ruth á Plógv.

Hon gjørdi frá fyrsta degi

– Eg merkti ongantíð, at eg var sjúk, tí eg var væl fyri, iðkaði nógvan ítrótt og orkaði væl. Í roynd og veru havi eg ongantíð verið so væl fyri kropsliga, sum eg var, tá eg bleiv sjúk

farnir, fekk hon boð um, at okendar kyknur vóru í móðurmerkinum, men tey dugdu ikki at siga, júst hvørjar kyknur talan var um. Tey vildu tí hava hana til ein froylskan serlækna at skera meira burtur, minnst Ruth á Plógv, sum alt fyri eitt fekk ein hvøkk.

– Eg bleiv hjartkipt, tí tey kundu ikki siga mær, hvat tað var, so eg visti hvørki, um kyknurnar vóru av tí góða ella av tí ringa, sigur Ruth á Plógv. Frá vevnaðinum, ið bleiv skorðin hjá serlækninum, vóru ongar illkynjaðar kyknur at finna

– Tað bleiv tí ikki staðfest, um krabbí var í móðurmerkinum.

Tordi ikki til lækna

Tá Ruth á Plógv í 2008 átti næsta sonin, legði hon merki til, at ein knútur á einir tveir sentimetrar vaks í lyskuni. Vikurnar gingu, men knúturin hvarv ikki.

– Eg hugsaði um at fara til lækna, men eg tordi ikki, tí hvat nú um tað var okkurt. Og so var eg skjót at hugsa

dóttirina, tí tá kom knúturin aftur. Tá fór eg faktisk at hugsa um móðurmerkið aftur, fortelur Ruth á Plógv og leggur afturat:

– Hesaferð settist eg ikki aftur við ikki at tora at mæta lagnuni, sum kundi vera krabbamein. Men tankarnir vóru, hvat nú um tað var krabbamein, og eg einki hevði gjørt, av tí at eg ikki tordi at fara til lækna, sigur Ruth á Plógv, sum síðani fór til læknan.

Hon greiddi lækninum frá um knútin, og í triggjar mánaðir blivu ymsar royndir gjørdar, men eingin teirra vísti nakað.

– Eg fortaldi honum eisini um móðurmerkið, men hann helt ikki, at tað hevði nakað við knútin at gera. Treisk sum eg eri, so fór eg til ein radiolog, og hann helt, at knúturin var ov lítil til at vera illkynjaður, sigur Ruth á Plógv, sum síðani skifti til annan lækna. Og tá hendi nakað.

– Síðstu ferð eg fór til lækna, ringdi læknin til Havnar og fortaldi um bæði

nakrar vikur eftir at knúturin varð skorðin burtur, ringir telefonin hjá Ruth á Plógv, sum júst tá var til arbeiðis.

– Tey bóðu meg koma á Landssjúkrahúsið tveir dagar seinni eftir svari upp á royndir, tey høvdu tikið av knútinum. Í tí lötuni bleiv eg rættiliga kløkk, men eg var ikki bangin, minnst Ruth á Plógv. Seinni tann dagin hugsaði hon annarleiðis.

– Tá tonkti eg, at um tey vilja hava meg til havnar fyri at hoyra svarið, so má okkurt vera. So eg fekk Petur at ringja aftur til sjúkrahúsið og spyrja, men tá søgdu tey, at soleiðis var manngongdin, tá slíkar royndir høvdu verið gjørdar. Og so bleiv eg kanska eitt vet róligari, fortelur Ruth á Plógv.

Næsta dag ringir telefonin aftur, og tá er tað aftur frá sjúkrahúsinum. Hesaferð ringdu tey frá CT-skannaranum.

– Sjálvst um eg ikki hevði fingið boðini tá, so visti eg, at eg heilt sikkurt hevði krabbamein. CT-skannarin visir nevnliga um krabbín

